

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 07 czerwca 2023 r.

WPS-VI.431.2.48.2022.xx

Pani xxx xxx
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kobyłce
ul. Gen. Franciszka Żymirskiego 2
05-230 Kobyłka

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r., poz. 190) w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych na rok 2022 zespół kontrolujący Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, w składzie: xxx xxx - starszy inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu kontrolującego, oraz xxx xxx - starszy inspektor wojewódzki przeprowadził w dniach od 28 listopada 2022 r. do 28 grudnia 2022 r. kontrolę problemową w trybie zwykłym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kobyłce¹. Przedmiot kontroli obejmował sprawdzenie sposobu organizacji oraz realizacji przez gminę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych² w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego. Kontrolą objęto okres od 1 lipca 2020 r. do dnia kontroli, tj. do 28 listopada 2022 r. Kontrolę odnotowano w książce kontroli OPS w Kobyłce pod pozycją 14.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

W okresie objętym kontrolą, Wojewoda Mazowiecki ocenił działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobyłce pozytywnie pomimo nieprawidłowości w zakresie sposobu organizacji

¹ Dalej GOPS, Ośrodek, Organ lub jednostka kontrolowana.

² Dalej Ustawa lub ustawa o świadczeniach rodzinnych.

zadania oraz ustalania uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego i jego wypłacania, natomiast pozytywnie z uchybieniami w zakresie przekazywania dokumentacji w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

I. Organizacja zadania

Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kobyłce kieruje Pani xxx xxx, pełniąca funkcję Kierownika Ośrodka od 23 czerwca 2003 r.³ Główną księgową jest pani xxx xxx, zatrudniona na tym stanowisku od 1 stycznia 2013 r. Obsługę finansowo księgową w zakresie dokonywania przelewów składek ZUS prowadzi Pani xxx xxx – specjalista ds. kadrowo-płacowych. W kontrolowanym okresie OPS w Kobyłce funkcjonował w oparciu o Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobyłce stanowiący załącznik Nr 1 do Zarządzenia 03/2016 z dnia 28 kwietnia 2016 r. Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobyłce w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kobyłce. Zarządzeniem Nr 01/2019 z dnia 2 stycznia 2019 r. zostały wprowadzone zmiany do Regulaminu Organizacyjnego, jednak nie dotyczyły kontrolowanego zadania. Regulamin określa organizację wewnętrzną i zasady funkcjonowania Ośrodka. W strukturze organizacyjnej został wyodrębniony Dział świadczeń rodzinnych, co jest realizacją art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych. W kontrolowanym okresie zadania związane z prowadzeniem postępowań z zakresu ustalania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego realizowało 5 pracowników oraz Kierownik Ośrodka na podstawie upoważnień udzielonych przez Burmistrza Miasta Kobyłka. W upoważnieniach została przywołana prawidłowa podstawa prawna ich udzielenia, tj. art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

1. Pani xxx xxx – Kierownik Ośrodka, posiada upoważnienie⁴ do prowadzenia postępowań w zakresie świadczeń rodzinnych, a także do wydawania decyzji.
2. Pani xxx xxx – Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych, zatrudniona na umowę o pracę w wymiarze 1 etatu. Posiada 2 upoważnienia⁵ jedno do prowadzenia postępowań w zakresie świadczeń rodzinnych, drugie do wydawania w tych sprawach decyzji.

³ Zarządzenie Nr xx/xx Burmistrza Miasta Kobyłka z dnia 23 czerwca 2003 w sprawie powołania Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobyłce

⁴ Upoważnienie Nr xx/04 z xx.xx.2004 r.

⁵ Upoważnienie Nr xxx/2014 z xx.xx.2014 r. i Nr xx/2016 z xx.xx.2016 r.

3. Pani xxx xxx – zatrudniona na umowę o pracę w wymiarze 1 etatu. Realizuje kontrolowane zadanie od 1 stycznia 2015 r. na podstawie upoważnienia⁶ do prowadzenia postępowań w zakresie świadczeń rodzinnych.
4. Pani xxx xxx - zatrudniona na umowę o pracę w wymiarze 1 etatu. Od 15 marca 2017 r. do 31 maja 2022 r. na stanowisku referenta, a następnie na stanowisku starszego referenta. Realizuje kontrolowane zadanie na podstawie upoważnienia⁷ do prowadzenia postępowań w zakresie świadczeń rodzinnych.
5. Pani xxx xxx – zatrudniona na umowę o pracę w wymiarze 1 etatu. Od 1 lipca 2018 r. do 31 maja 2022 r. na stanowisku referenta, a następnie na stanowisku starszego referenta. W kontrolowanym okresie posiadała upoważnienie⁸ z nieprawidłowym zapisem o treści „do prowadzenia postępowań w zakresie świadczeń zdrowotnych”.
6. Pani xxx xxx – inspektor, zatrudniona na umowę o pracę w wymiarze 1 etatu. W kontrolowanym okresie posiadała upoważnienie⁹ z nieprawidłowym zapisem o treści „do prowadzenia postępowań w zakresie świadczeń zdrowotnych”.

Ustalono, że Kierownik Ośrodka wystąpiła z pisemnymi wnioskami o udzielenie upoważnień na podstawie art. 20 ust. 3 Ustawy, dla wszystkich pracowników realizujących kontrolowane zadanie¹⁰. Nie mniej jednak upoważnienia dla Pani xxx xxx i Pani xxx xxx zostały wydane niezgodnie z treścią art. 20 ust. 3 Ustawy. W związku z pozostającymi w obiegu prawnym błędnymi upoważnieniami Kierownik Ośrodka wyjaśniła¹¹, że w upoważnieniach Nr xx/2019 i Nr xx/2019 nastąpił błąd pisarski, upoważnienie powinno być wydane do „prowadzenie postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych”, zgodnie z przywołanym w nich art. 20 ust. 3 Ustawy. W trakcie kontroli Kierownik Ośrodka wystąpiła o dokonanie korekty w ww. upoważnieniach. 1 grudnia 2022 r. Burmistrz Miasta Kobyłka udzielił prawidłowych upoważnień¹².

⁶ Upoważnienie Nr xxx/2014 z xx.xx.2014 r.

⁷ Upoważnienie Nr xxx/2017 z xx.xx.2017 r.

⁸ Upoważnienie Nr xxx/2019 z xx.xx.2019 r.

⁹ Upoważnienie Nr xxx/2019 z xx.xx.2019 r.

¹⁰ Wniosek znak: OPS/K/Pw/xxx/2016 z xx.xx.2016, OPS/K/Pw/xxx/2014 z xx.xx.2014, OPS/K/Pw/xxx/2017 z xx.xx.2017, OPS.K.016.xxx.2018 z xx.xx.2018, OPS.K.016.xxx.2018 z xx.xx.2018

¹¹ Informacja z dnia 02.12.2022 r.

¹² Upoważnienie Nr xxx/2022 i Nr xxx/2022

II. Prawidłowość postępowania w zakresie przekazywania dokumentacji w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

W okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli OPS w Kobyłce odzyskał nienależnie pobrane świadczenia rodzinne w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w 1 sprawie. Należność została odzyskana w drodze egzekucji, na podstawie wystawionego przez Wojewodę Mazowieckiego tytułu wykonawczego¹³ i wynikała z decyzji Wojewody Mazowieckiego Nr xxx/2022/RN z xx kwietnia 2022 r. Łączna odzyskana kwota wyniosła 12,25 zł, w tym - 9,07 zł należności głównej i - 3,18 zł odsetek za opóźnienie. Organ zastosował się do wytycznych wynikających z procedury Wojewody Mazowieckiego¹⁴ w zakresie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń i po otrzymaniu wpłaty należnych środków z Urzędu Skarbowego niezwłocznie przekazał powyższe środki na rachunek dochodów Wojewody Mazowieckiego wraz ze specyfikacją do przelewu, zgodnie z pkt 3 procedury. Od 1 lipca 2020 r. do dnia kontroli w OPS w Kobyłce złożono cztery wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z zastosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w tym 2 wnioski, w których Organ przyznał prawo do świadczenia w okresie poprzedzającym okres kontrolowany. W skontrolowanych sprawach wnioskodawcy oświadczyli, że członek rodziny przebywa za granicą. Wnioski zostały przekazane do Wojewody Mazowieckiego na podstawie art. 23a ust. 1 Ustawy. W powyższych sprawach wystąpiono do Wojewody Mazowieckiego z zapytaniem, czy w ww. sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego na podstawie art. 23a ust. 2 Ustawy. Organ każdorazowo przekazując do wojewody wniosek z załączoną dokumentacją w sprawie, jako podstawę prawną prawidłowo przywoływał art. 23a ust. 1 i 2 Ustawy. Kontroli poddano wszystkie złożone w kontrolowanym okresie wnioski¹⁵ dotyczące ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. W 2¹⁶ postępowaniach, w których Organ przyznał prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, w trakcie realizacji decyzji do OPS wpłynęła informacja o podjęciu pracy przez członka rodziny, poza

¹³ Tytuł wykonawczy znak: WF-V.xx.xx.xx.2022.R z xx.xx.2022 r.

¹⁴ Zasady współpracy organów właściwych i Wojewody Mazowieckiego w sprawach dotyczących nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych i rodzinnych w związku z przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

¹⁵ Wnioski dot. koordynacji - L. dz. Nr xxx z xx.xx.2021 r., Nr xxx z xx.xx.2021 r., Nr xxx z xx.xx.2020 r., xxx z xx.xx.2018 r.

¹⁶ Znak sprawy: 2018/xx/30 z xx.xx.2018 r.; 2020/xx/26 z xx.xx.2020 r.

granicami RP. Organ niezwłocznie wystąpił do Wojewody Mazowieckiego z zapytaniem, czy w sprawie zachodzą przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (dalej – przepisy o koordynacji, koordynacja), załączając zgromadzoną w sprawie dokumentację. Złożone wnioski opatrzone pieczęcią z datą wpływu, podpisem osoby przyjmującej oraz liczbą dziennika. Wnioski złożono na prawidłowych formularzach, zgodnych z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466)¹⁷. Sprawdzone poprawność wypełnienia wniosku ze szczególnym uwzględnieniem części II. 2 tj. oświadczenia dotyczącego ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego - nie stwierdzono nieprawidłowości. W powyższych sprawach OPS niezwłocznie wystąpił do Wojewody Mazowieckiego z zapytaniem, czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i przekazał zgromadzoną w sprawie dokumentację. Do dwóch wniosków zostały dołączone weryfikacje z systemu CSIZS Emp@tia, tj. PESEL, CBB, CWU. Do pozostałych dwóch wniosków¹⁸ nie dołączono powyższych weryfikacji. Ustalono, że od 13 lipca 2021 r. Organ przekazuje dokumentację wyłącznie elektronicznie poprzez moduł gmina-wojewoda lub poprzez system Emp@tia. O przekazaniu ww. dokumentacji, wnioskodawcy zostali powiadomieni przez Ośrodek w formie pisemnej.

Wojewoda Mazowiecki ustalił, że w powyższych sprawach mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. W 2¹⁹ sprawach Wojewoda przyznał prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, natomiast w 2²⁰ kolejnych przypadkach odmówił prawa do świadczenia w okresie, w którym miały zastosowanie przepisy o koordynacji.

Ośrodek terminowo realizował wypłaty przyznanych świadczeń, w kwotach zgodnych z przekazanymi rozstrzygnięciami. W okresach, w których miały zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego jednostka kontrolowana w żadnej z badanych spraw nie wydała własnego rozstrzygnięcia. W okresach, gdy nie miały zastosowania przepisy o koordynacji Organ prawidłowo ustalał prawo do świadczenia

¹⁷ Dalej - Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r.

¹⁸ Wnioski dot. koordynacji: L. dz. Nr xxx z xx.xx.2021 r.; L. dz. Nr xxx z xx.xx.2018 r.

¹⁹ Wnioski dot. koordynacji: L. dz. Nr xxx z xx.xx.2021 r.; L. dz. Nr xxx z xx.xx.2018 r.

²⁰ Wnioski dot. koordynacji – L. dz. Nr xxx z xx.xx.2020 r.; L. dz. Nr xxx z xx.xx.2021 r.

pielęgnacyjnego. W przypadku²¹, gdy Wojewoda Mazowiecki ustalił, że w sprawie zachodzą przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego Organ prawidłowo uchylił decyzję w sprawie przyznania świadczenia pielęgnacyjnego, tj. niezwłocznie wszczął w tym przedmiocie postępowanie administracyjne i wydał stosowną decyzję, którą następnie, po jej uprawomocnieniu, przekazał do Wojewody do dalszego procedowania.

III. Prawidłowość ustalania uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego i jego wypłacania

W kontrolowanym okresie do OPS w Kobyłce wpłynęły 74 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, w tym 1 w formie elektronicznej, a pozostałe w formie papierowej. 2 spośród złożonych wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia. 1 sprawa została przekazana do innej gminy, zgodnie z właściwością w związku ze zmianą miejsca zamieszkania świadczeniobiorcy. W okresie kontrolowanym Organ wydał łącznie 189 decyzji administracyjnych, w tym: 64 przyznające świadczenie, 8 decyzji odmownych, 4 uchylające, 110 decyzji zmieniających kwotę świadczenia, oraz 3 w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i zwrotu. W 67 sprawach w okresie podlegającym kontroli utraciło ważność orzeczenie o niepełnosprawności. W 66 przypadkach Organ przedłużył prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.²² W 8 przypadkach wnioskodawcy odwołali się od wydanych odmownych decyzji administracyjnych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.²³ W 3 przypadkach SKO utrzymało w mocy zaskarżone decyzje, a w pozostałych 5 przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia. Z wniosków złożonych w kontrolowanym okresie do kontroli wytypowano losowo 23 sprawy, w których zostały wydane decyzje ostateczne, w tym 2 postępowania, w których zostały wydane decyzje uchylające, 4 postępowania, w których w kontrolowanym okresie utraciło ważność orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności oraz 2 postępowania, w których zostało przyznane świadczenie w związku z opieką nad osobą niepełnosprawną posiadającą orzeczenie o niepełnosprawności, którego ważność uległa przedłużeniu na podstawie art. 15h specustawy. Ponadto do kontroli wytypowano również 2²⁴

²¹ Wnioski dot. koordynacji – L.dz. Nr xxx z xx.xx.2020 r.; L.dz. Nr xxx z xx.xx.2018 r.

²² Dalej – jako Ustawa COVID-19 lub specustawa.

²³ Dalej - SKO

²⁴ Decyzja Nr OPS.ŚPU.523.xxx.xxx.2022 z xx-xx-2022 r., OPS.ŚPU.5230.xxx.xxx.21 z xx-xx-2021 r.

decyzje uchylające, które zostały wydane w kontrolowanym okresie a dotyczyły spraw z wniosków złożonych przed okresem objętym kontrolą.

W tych sprawach wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego zostały złożone przed okresem kontrolowanym. Postępowanie w sprawach o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego wszczynano na wniosek, który zawierał informacje określone w § 2 pkt 1-9 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 27 lipca 2017 r. Ww. wnioski zostały opatrzone: pieczęcią z datą wpływu, parafą osoby przyjmującej oraz liczbą dziennika. Do wniosków dołączano orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, oraz inne dokumenty niezbędne do wydania rozstrzygnięcia. Oświadczenia zostały podpisane i opatrzone datą. Wnioski sprawdzono pod względem poprawności ich wypełnienia - nie stwierdzono nieprawidłowości. W 1²⁵ sprawie na podstawie art. 24a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, Organ wystosował wezwanie do uzupełnienia wniosku o dokumenty potwierdzające rezygnację z pracy. Wnioskodawca nie zastosował się do wezwania, co skutkowało pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia. W 22 skontrolowanych sprawach wnioskodawcą był rodzic sprawujący opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem, w 1²⁶ małżonek osoby niepełnosprawnej. Przed wydaniem rozstrzygnięcia, Organ dokonywał niezbędnych weryfikacji w dostępnych systemach teleinformatycznych, w tym: PESEL, CBB, ZUS, MF. W dokumentacji spraw nie stwierdzono natomiast weryfikacji w EKSMOoN²⁷. Postępowanie w sprawie przyznania świadczenia pielęgnacyjnego kończono wydaniem decyzji administracyjnych w terminach określonych w art. 35 § 1-3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm.)²⁸. W sytuacji przekroczenia terminu do wydania rozstrzygnięcia (w 1²⁹ przypadku), Organ informował o tym fakcie wnioskodawcę, podając przyczynę oraz wyznaczając nowy termin, zgodnie z art. 36 K.p.a.

W skontrolowanych postępowaniach w badanym okresie, Organ przyznał świadczenie w 20 przypadkach, w 2 odmówił prawa do świadczenia oraz w 1 przypadku pozostawił wniosek bez rozpatrzenia. W 2³⁰ przypadkach Organ odmówił prawa przyznania prawa do wnioskowanego świadczenia, wskazując w treści decyzji jako podstawę odmowy art. 17 ust 1 pkt 1 Ustawy.

²⁵ Wniosek z xx.xx.2022 r., oznaczony L.dz. xxx

²⁶ Sprawa Nr 2021/01/xxx/xxx

²⁷ Krajowy System Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności

²⁸ Dalej K.p.a.

²⁹ Sprawa Nr 2021/01/xxx/xxx

³⁰ Sprawa Nr: 2021/01/xxx/xxx, 2020/09/xxx/xxx

W obydwu przypadkach wnioskodawcy odwołali się od wydanego rozstrzygnięcia do SKO. W jednej³¹ sprawie Organ odwoławczy przyznał świadczenie, natomiast w kolejnej, uchylił decyzję odmowną i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W tej sprawie OPS w Kobyłce wszczął postępowanie i wezwał wnioskodawcę do osobistego stawienia się w siedzibie Organu w ustawowym terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania, w celu ustalenia kwestii mających wpływ na prawo do świadczenia, w tym do uzupełnienia dokumentacji. Z uwagi na niezastosowanie się wnioskodawcy do wezwania, Organ pozostawił sprawę bez rozpatrzenia.

W badanych postępowaniach dokonano sprawdzenia poprawności ustalenia okresu przysługiwania świadczenia pielęgnacyjnego. Ustalono, że w 6³² sprawach prawo do świadczenia przyznano od pierwszego dnia miesiąca, w którym wpłynął wniosek, w 3³³ od dnia następującego po dniu rezygnacji z zatrudnienia, oraz w 2³⁴ przypadkach zgodnie z art. 24 ust. 2 i 2a Ustawy. W 8³⁵ przypadkach Organ przyznał wnioskowane świadczenie od miesiąca następującego po miesiącu, w którym został złożony wniosek. Z treści wydanych w tych sprawach decyzji przyznających wynika, że w tych przypadkach osoby uprawnione pobierały wcześniej świadczenie na mocy decyzji covidowych. Zgodnie z art. 15h Ustawy Covid-19, świadczenie pielęgnacyjne przysługuje nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. W ww. postępowaniach świadczenie należało przyznać zgodnie z art. 24 ust. 2 Ustawy, tj. od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z nowym orzeczeniem. Ponadto, w 1 sprawie³⁶ Organ przyznał świadczenie od 1 listopada 2022 r. z zaznaczeniem w decyzji, że do końca października 2022 r. świadczenie było wypłacane na mocy specustawy. Wniosek o ustalenie prawa do świadczenia został złożony we wrześniu 2022 r. wraz z nowym orzeczeniem o niepełnosprawności wydanym w tym samym miesiącu. Na mocy przepisów specustawy świadczenie przysługiwało do końca miesiąca, w którym zostało wydane nowe orzeczenie o niepełnosprawności tj. do 30 września 2022. Zatem w przedmiotowym postępowaniu świadczenie pielęgnacyjne należało przyznać od 1 października 2022 r. Organ nieprawidłowo ustalił początek okresu przysługiwania świadczenia

³¹ Sprawa Nr 2020/09/xx/xxx

³² Sprawa Nr: 2020/09/xx/xxx, 2022/05/xx/xxx, 2021/04/xx/xxx, 2022/01/xx/xxx, 2022/03/xx/xxx, 22/08/xx/xxx

³³ Sprawa Nr: 2021/06/xx/xxx, 2022/02/xx/xxx, 2022/10/xx/xxx

³⁴ Sprawa Nr: 2021/01/xx/xxx, 2022/05/xx/xxx

³⁵ Sprawy Nr: 2020/10/xx/xxx, 2020/09/xx/xxx, 2020/11/xx/xxx, 2022/02/xx/xxx, 2022/02/xx/xxx, 2022/05/12/xxx, 2022/08/xx/xxx, 2021/12/xx/xxx

³⁶ Sprawa Nr: 2022/09/xx/xxx

w związku ze złożonym nowym wnioskiem. W kolejnej sprawie - oznaczonej 2021/12/xx/xxx, wniosek o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego został złożony xx grudnia 2021 r. Do wniosku dołączono orzeczenie o niepełnosprawności wydane xx kwietnia 2021 r. Organ przyznał świadczenie pielęgnacyjne od 1 stycznia 2022 r. W uzasadnieniu wydanej decyzji administracyjnej zawarł zapis, z którego wynika, że do 31 grudnia 2021 r. świadczenie pielęgnacyjne było wypłacane na podstawie decyzji administracyjnej przedłużającej prawo do świadczenia zgodnie z art. 15h ust. 1 pkt 1 i 2 specustawy³⁷. W aktach sprawy znajduje się pismo z xx maja 2022 r. znak: ZP xxx/17/21 (data wpływu do OPS w Kobyłce - xx maja 2022 r.), w którym w odpowiedzi na wniosek o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności poinformował OPS w Kobyłce, że nowe orzeczenie o niepełnosprawności, stało się prawomocne z dniem xx maja 2021 r. Ustalono, że Organ wydał w tej sprawie decyzję o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń³⁸, od której strona odwołała się do SKO, a następnie do sądu. Do dnia kontroli nie zapadło rozstrzygnięcie w przedmiotowej sprawie. Biorąc powyższe pod uwagę, na podstawie nowego wniosku³⁹ świadczenie należało przyznać zgodnie z art. 24 ust. 2 Ustawy, od 1 grudnia 2021 r. tj. od miesiąca, w którym został złożony wniosek z nowym orzeczeniem o niepełnosprawności.

Do wniosków złożonych w kontrolowanym okresie, w 18⁴⁰ przypadkach świadczenie przyznano zgodnie z art. 24 ust. 4 Ustawy, tj. do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływał termin ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, natomiast w 2⁴¹ przypadkach świadczenie przyznano na podstawie przepisów Ustawy COVID-19. W powyższych 2 sprawach, do wniosków zostały dołączone orzeczenia o niepełnosprawności wydane na czas określony, których ważność upłynęła w terminie od dnia wejścia w życie specustawy. Zgodnie z art. 15h ust. 1 pkt 2 Ustawy COVID-19, orzeczenia te w okresie kontrolowanym zachowywały ważność i tym samym Organ przyznał świadczenie na podstawie przepisów specustawy. W 1⁴² sprawie świadczenie zostało przyznane prawidłowo, tj.

³⁷ Dalej - decyzja covidowa

³⁸ Nr decyzji OPS.ŚP.n.523.1084.xxx.2022 z xx-xx-2022 r.

³⁹ Sprawa Nr 2021/12/xx/xxx

⁴⁰ Sprawa Nr 2021/01/xx/xxx, 2020/09/xx/xxx, 2021/04/xx/xxx, 2020/10/xx/xxx, 2021/06/xx/xxx, 2020/09/xx/xxx, 2020/11/xx/xxx, 2021/12/xx/xxx, 2022/02/xx/xxx, 2022/02/xx/xxx, 2022/02/xx/xxx, 2022/03/xx/xxx, 2022/05/xx/xxx, 2022/05/xx/xxx, 22/08/xx/xxx, 22/08/xx/xxx, 2022/09/xx/xxx, 2022/10/xx/xxx

⁴¹ Wniosek z xx-xx-2022 Nr 2022/05/xx/xxx, wniosek z xx-xx-2022 Nr 2022/01/xx/xxx

⁴² Decyzja Nr OPS.ŚP.523.327.xxx.2022 z xx-xx-2022 r.

do upływu 60 dnia od odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności, natomiast w 2⁴³ sprawie świadczenie przyznano „do odwołania”, co było działaniem nieprawidłowym. W tym przypadku należało przyznać świadczenie zgodnie z art. 15h ust. 1 pkt 2 Ustawy COVID-19. Z dokumentacji ww. 2 spraw wynika, że Organ nie dokonywał weryfikacji w systemie EKSMOoN, czy zostało wydane nowe orzeczenie o niepełnosprawności dla osób wymagających opieki.

W 3⁴⁴ postępowaniach, w których utraciło ważność orzeczenie o niepełnosprawności, zostały wydane decyzje przedłużające prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na mocy art. 15h ust. 1 pkt. 2 Ustawy COVID - 19. Przed wydaniem decyzji Organ nie dokonywał weryfikacji w systemie EKSMOoN. W sytuacji przedłużenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego z zastosowaniem przepisów specustawy oraz jego wypłacania, zasadnym jest sprawdzenie w systemie EKSMOoN posiadania aktualnego orzeczenia. W 1⁴⁵ sprawie świadczeniobiorca złożył pisemny wniosek o rezygnacji z przedłużenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego z mocy specustawy. W tej sprawie świadczenie pielęgnacyjne było pierwotnie przyznane do 30 listopada 2022 r., tj. do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływał termin ważności orzeczenia, zgodnie z art. 24 ust. 4 Ustawy. W dniu 30 listopada świadczeniobiorca złożył pisemne oświadczenie, w którym zrezygnował z przedłużenia prawa do świadczenia na mocy przepisów art. 15h ust. 1 pkt. 2 Ustawy COVID-19, pomimo, iż został poinformowany przez Organ, że wypłacone świadczenia z mocy specustawy do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, nie są świadczeniami nienależnie pobranymi. W tej sprawie nie wydano decyzji przedłużającej okres przyznania świadczenia pielęgnacyjnego na mocy Ustawy COVID-19.

W okresie kontrolowanym w 9 badanych postępowaniach Organ był zobowiązany do waloryzacji wysokości świadczenia, w związku z art. 17 ust. 3a i 3d Ustawy, i wydania 12 decyzji zmieniających w tym zakresie. Bez zbędnej zwłoki Organ wydał 11 decyzji zmieniających, tj. w grudniu 2020 r. lub w styczniu 2021 r. na 2021 rok, oraz w grudniu 2021 r. lub w styczniu 2022 r. na 2022 rok. W 1⁴⁶ przypadku decyzja została wydana w marcu 2022 r. z waloryzacją kwoty świadczenia od stycznia 2022 roku. Świadczenie pielęgnacyjne

⁴³ Decyzja Nr OPS.ŚP.523.894.xxx.2022 z xx-xx-2022 r.

⁴⁴ Sprawa Nr 2021/01/xxx/xxx, 2021/04/xxx/xxx, 2020/10/xxx/xxx

⁴⁵ Sprawa Nr 2021/06/xx/xxx

⁴⁶ Znak sprawy: 2020/09/xx/xxx

przyznawano w prawidłowych kwotach zgodnych z obowiązującym w danym roku Obwieszczeniem⁴⁷ w sprawie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, tj. 1830 zł w 2020 r., 1971 zł w 2021 r. oraz 2119 zł w 2022 r.

W skontrolowanych postępowaniach wydano 4⁴⁸ decyzje uchylające prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie art. 155 K.p.a. We wszystkich świadczeniobiorcy złożyli pisemne wnioski o uchylenie decyzji przyznających świadczenia. Organ niezwłocznie wydał decyzje uchylające i zaprzestał wypłaty świadczenia. Decyzje o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń wydano w 3⁴⁹ sprawach na podstawie art. 30 ust. 1 i 2 Ustawy. W 2⁵⁰ decyzjach w rozstrzygnięciu wskazano nieprawidłową kwotę nienależnie pobranego świadczenia podlegającego zwrotowi – w pierwszym przypadku⁵¹ wskazano kwotę świadczenia nienależnie pobranego za okres od 2 listopada do 30 listopada 2020 r. w wys. 1708,00 zł, natomiast zgodnie z art. 17 ust. 4 Ustawy należało wskazać kwotę w wys. 1769 zł za 29 dni listopada 2020 r., natomiast w drugim przypadku⁵² wskazano kwotę świadczenia nienależnie pobranego za okres od 21 maja do 30 czerwca 2022 r. w wys. 2895,97 zł, prawidłowo, zgodnie z art. 17 ust. 4 Ustawy, należało wskazać łącznie kwotę 2871 zł za 11 dni maja i za czerwiec 2022 r. W 2⁵³ przypadkach świadczeniobiorcy dokonali zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami za opóźnienie, w kwotach ustalonych w wydanych decyzjach administracyjnych, przy czym w 1⁵⁴ postępowaniu nienależnie pobrane świadczenie w części zostało odzyskane ze świadczenia wychowawczego⁵⁵ w wys. 500 zł. W 1 sprawie odzyskane nienależnie pobrane świadczenia przekazano niezwłocznie do MUW w Warszawie, natomiast w 2 sprawie zwrot dotyczył świadczenia pielęgnacyjnego nienależnie pobranego za bieżący rok tj. 2021. i został zaksięgowany na pomniejszenie wydatków w 2021 roku, w klasyfikacji budżetowej w rozdziale 85502 § 3110. W 1⁵⁶ sprawie świadczeniobiorca nie dokonał zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. Z dokumentacji wynika, że 14

⁴⁷ Dziennik Urzędowy Rzeczypospolitej Polskiej Monitor Polski: rok 2019, poz.1067; rok 2020, poz. 1031; rok 2021, poz. 1021; rok 2022, poz. 1070.

⁴⁸ Sprawy Nr: 2020/09/xxx/xxx, PIU/WNI/ID/xxx, 2020/09/xxx/xxx, 984/xx

⁴⁹ Sprawa Nr PIU/WNI/ID/xxx, 2020/09/xxx/xxx, 2020/09/xxx/xxx

⁵⁰ Decyzje oznaczone: OPS.ŚPn.5280.275.xxx.2021 z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚPn.523.1950.xxx.xxx z xx.xx.2022 r.

⁵¹ Decyzja Nr OPS.ŚPn.5280.275.xxx.xxx z xx.xx.2021 r.

⁵² Decyzja Nr OPS.ŚPn.523.1950.xxx.xxx z xx.xx.2022 r.

⁵³ Znak sprawy: PIU/WNI/ID/xxx; 2020/09/xxx/xxx

⁵⁴ Znak sprawy: 2020/09/xxx/xxx

⁵⁵ Informacja SW Nr PIU/WNI/ID/xxx z xx.xx.2019 r.

⁵⁶ Znak sprawy: 2020/09/xxx/xxx

października 2022 r. świadczeniobiorca zmarł. Do akt sprawy została dołączona notatka służbowa o zakończeniu postępowania w sprawie nienależnie pobranego świadczenia pielęgnacyjnego i jego zwrotu na podstawie art. 30 ust. 11 Ustawy.

W skontrolowanych postępowaniach Organ wydał ogółem 46 decyzji administracyjnych. 20 decyzji przyznających, w tym 2 decyzje z zastosowaniem przepisów specustawy, oraz 2 decyzje przyznające, w których zawarto również zmianę kwoty świadczenia, 12 decyzji zmieniających kwotę świadczenia w związku z art. 17 ust. 3d Ustawy⁵⁷, 3 decyzje w których przedłużono prawo do świadczenia z zastosowaniem art. 15h ust. 1 pkt 1 Ustawy COVID-19, 4 decyzje uchylające, 2 odmowne, 3 decyzje o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń, 1 decyzję w sprawie rozłożenia na raty nienależnie pobranego świadczenia w sprawie, w której wydano decyzję o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń oraz 1 decyzję zmieniającą w sprawie ustalenia i zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. Badane decyzje administracyjne zawierały elementy art. 107 K.p.a.: oznaczenie organu właściwego tj. Burmistrza Miasta Kobyłka, numer decyzji, oznaczenie strony, datę wydania, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie oraz pouczenie o możliwości, terminie i sposobie wniesienia odwołania. Niemniej jednak stwierdzono, że w 19 decyzjach przyznających świadczenie nie zawarto uzasadnienia faktycznego. Decyzje administracyjne opatrzone były podpisem z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do ich wydania, zawierały pouczenie o możliwości oraz skutkach zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania, o czym stanowi art. 127a K.p.a. Decyzje przyznające świadczenie zawierały informację o terminie i sposobie wypłaty świadczenia. W treści decyzji przyznających zawarto informację o opłacaniu składek społecznych i zdrowotnych.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych stwierdzono poniższe uchybienia:

- w 2 decyzjach⁵⁸ przywołano nieprawidłowy numer informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego, z którego potrącano nienależnie pobrane świadczenia⁵⁹;

⁵⁷ Obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej: z dnia 4 listopada 2020 r. w sprawie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2021 (Monitor Polski z 2020 r., poz. 1031); z dnia 27 października 2021 r. w sprawie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2022 (Monitor Polski z 8 listopada 2021 r., poz. 1021) oraz z dnia 1 listopada 2022 r. w sprawie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2023 (Monitor Polski z 7 listopada 2022 r., poz. 1070).

⁵⁸ Decyzje oznaczone: OPS.ŚPzm.5280.275.xxx.xxx z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚPn.5280.275.xxx.xxx z xx.xx.2021 r.

⁵⁹ Informacja Nr PIU/WNI/ID/xxx z xx.xx.2019 r.

- w sentencji wszystkich 12⁶⁰ decyzji zmieniających kwotę świadczenia na podstawie art. 17 ust. 3a Ustawy, nieprawidłowo sformułowano rozstrzygnięcie w ten sposób, że orzeczono o „wstrzymaniu świadczenia” a następnie o jego „przyznaniu”. Decyzje zmieniające powinny orzekać wyłącznie o zmianie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego na skutek jego waloryzacji, a nie rozstrzygać o wstrzymaniu świadczenia, które nie dotyczy tej zmiany;
- w rozstrzygnięciu 2⁶¹ decyzji zmieniających kwotę świadczenia zawarto nieprawidłowy zapis o treści: „przyznaję świadczenie pielęgnacyjne (...) do odwołania”;
- w treści 8⁶² decyzji przyznających prawo do świadczenia nie zawarto zapisu o terminie wyrównania wypłat świadczeń należnych za miesiące poprzednie. Z list wypłat wynika, że świadczenia te zostały wypłacone z wyrównaniem w odpowiednich wysokościach;
- w treści rozstrzygnięcia 4⁶³ decyzji zmieniających (po raz kolejny w związku z waloryzacją świadczenia pielęgnacyjnego), zmieniono tylko poprzednią decyzję zmieniającą. Należy zauważyć, że zmiany decyzji dokonuje się poprzez zmianę decyzji pierwotnej, a nie jej kolejnego rozstrzygnięcia;
- w 19⁶⁴ decyzjach przyznających prawo do świadczenia:

⁶⁰ Decyzje oznaczone: OPS.ŚP.5230.328.xxx.xxx z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚP.5230.243.xxx.xxx z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚPzm.5230.xxx.xxx.2020 z xx.xx.2020 r.; OPS.ŚPzm.5230.xxx.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS.ŚPzm.5230.xxx.xxx.2021 z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚPzm.5230.xxx.xxx.2020 z xx.xx.2020 r.; OPS.ŚPzm.523.xxx.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS.ŚPzm.523.xxx.xxx.2021 z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚPzm.5230.xxx.xxx.2020 z xx.xx.2020 r.; OPS.ŚPzm.5230.1057.xxx.20 z xx.xx.2020 r.; OPS.ŚPzm.5230.1057.xxx.21 z xx.xx.2021 r.

⁶¹ Decyzje oznaczone: OPS.ŚPzm.523.745.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS.ŚPzm.523.745.xxx.2021 z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚP.523.894.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.

⁶² Decyzje oznaczone: OPS.ŚP.5230.328.xxx.2021 z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚP.523.234.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS.ŚP.523.894.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS.ŚP.523.1084.xxx.2021 z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚP.5230.861.xxx.2021 z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚP.5230.453.xxx.22 z xx.xx.2022 r.; OPS.ŚP.523.2150.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS.ŚP.523.2418.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.

⁶³ Decyzje oznaczone: OPS.ŚPzm.5230.1018.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS.ŚPzm.523.745.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS.ŚPzm.5230.1950.xxx.2021 z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚPzm.5230.1057.xxx.21 z xx.xx.2021 r.

⁶⁴ Decyzje oznaczone: OPS.ŚP.5230.275.xxx.2020 z xx.xx.2020 r.; OPS.ŚP.5230.328.xx.2020 z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚP.5230.243.xxx.21 z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚP.5230.1018.xxx.2020 z xx.xx.2020 r.; OPS.ŚP.5230.861.xxx.2021 z xx.xx.2021 r.; OPS. ŚP. 5230.1950.xxx.2020 z xx.xx.2020 r.; OPS. ŚP.523.894.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS. ŚP.5230.1057.xxx.20 z xx.xx.2020 r.; OPS. ŚP.523.1084.xxx.2021 z xx.xx.2021 r.; OPS. ŚP.523.234.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS. ŚP.5220.568.xxx.22 z xx.xx.2022 r.; OPS. ŚP.5220.243.xxx.22 z xx.xx.2022 r.; OPS. ŚP.523.2418.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS. ŚP.523.181.xxx.2022

- nie zawarto uzasadnienia faktycznego, co jest niezgodnie z art. 107 § 1 pkt 6 K.p.a. Uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione oraz dowodów, na których się oparł;
- uzasadnienie prawne sformułowane w sposób ogólny, tj. przywołano przepisy art. 17 Ustawy, bez szczegółowego wskazania zastosowanych w sprawie przepisów dotyczących rozstrzygnięcia. Uzasadnienie prawne decyzji powinno zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji wraz z przytoczeniem przepisów prawa;
- w 3⁶⁵ decyzjach zmieniających wydanych na podstawie przepisów specustawy nie zawarto pouczenia, że nienależnie pobrane świadczenia podlegają zwrotowi (art. 30 Ustawy);
- we wszystkich 12⁶⁶ decyzjach zmieniających kwotę świadczenia w pouczeniu przywołano art. 25 ust. 2 Ustawy, niemający zastosowania w sprawie;
- w decyzjach uchylających⁶⁷ w pouczeniu przywołano art. 25 ust. 1 Ustawy, niemający zastosowania w sprawie;
- w decyzjach odmawiających⁶⁸ prawa do świadczenia w pouczeniu przywołano art. 25 ust. 1 i art. 30 Ustawy, niemające zastosowania w sprawie.

Ponadto, w podstawie prawnej badanych decyzji administracyjnych stwierdzono następujące uchybienia:

z xx.xx.2022 r.; OPS. ŚP.523.2150.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS. ŚP.5230.243.xxx.22 z xx.xx.2022 r.; OPS. ŚP.523.600.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS. ŚP.523.159.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS. ŚP.5230.453.xxx.22 z xxx.xx.2022 r.

⁶⁵ Decyzje oznaczone: OPS.ŚPzm.523.328.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS.ŚPzm.5230.243.xxx.22 z xx.xx.2022 r.; OPS.ŚPzm.523.1018.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.

⁶⁶ Decyzje oznaczone: OPS.ŚP.5230.328.xxx.2021 z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚP.5230.243.xxx.21 z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚPzm.5230.1018.xxx.2020 z xx.xx.2020 r.; OPS.ŚPzm.5230.1018.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS.ŚPzm.5230.861.xxx.2021 z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚPzm.5230.71.xxx.2020 z xx.xx.2020 r.; OPS.ŚPzm.523.745.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS.ŚPzm.523.745.xxx.2021 z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚPzm.5230.1950.xxx.2020 z xx.xx.2020 r.; OPS.ŚPzm.5230.1950.xxx.2021 z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚPzm.5230.1057.xxx.20 z xx.xx.2020 r.; OPS.ŚPzm.5230.1057.xxx.21 z xx.xx.2021 r.

⁶⁷ Decyzje oznaczone: OPS.ŚPu.5230.275.xxx.2020 z xx.xx.2020 r.; OPS.ŚPu.523.327.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS.ŚPu.5230.322.xxx.21 z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚPu.523.1950.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.

⁶⁸ Decyzje oznaczone: OPS.ŚPod.5230.176.xxx.21 z xx.xx.2021 r.; OPS.ŚPod.523.745.xxx.2020 z xx.xx.2020 r.

- przywoływano błędne publikatory ustaw: o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o świadczeniach rodzinnych, kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy COVID-19;
- w podstawie prawnej i treści decyzji wydanej w sprawie rozłożenia na raty nienależnie pobranego świadczenia, na podstawie art. 30 ust. 9 Ustawy, wskazano i przytoczono treść art. 162 K.p.a., który nie miał zastosowania w sprawie;
- w podstawie prawnej decyzji zmieniającej⁶⁹ nie przywołano art. 32 ust. 1 Ustawy;
- w podstawie prawnej wszystkich 20 decyzji przyznających oraz 3⁷⁰ decyzji zmieniających wydanych na podstawie przepisów specustawy nie przywołano art. 32 ust. 1d Ustawy oraz w treści tych decyzji nie zawarto zapisu, że decyzje są natychmiast wykonalne,
- w podstawie prawnej 1⁷¹ decyzji uchylającej oraz 1⁷² decyzji zmieniającej przytoczono Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. (DZ. U. z 2018 r., poz. 1497), które utraciło moc i nie miało zastosowania w sprawie.

Decyzje administracyjne doręczano stronom zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 K.p.a. W aktach spraw znajdowały się dowody potwierdzające odbiór decyzji ze wskazaniem daty doręczenia lub osobistego odbioru, stosownie do zapisu art. 46 §1 i § 2 K.p.a.

Analiza kart zrealizowanych świadczeń wykazała, że świadczenia pielęgnacyjne wypłacano terminowo, zgodnie z wysokością ustaloną w wydanych w tych sprawach decyzjach administracyjnych, w okresach miesięcznych, o czym stanowi art. 26 ust. 1 ustawy. W jednej sprawie⁷³ uchybiono ww. przepisom. Świadczenie pielęgnacyjne w związku z ogłoszoną corocznie waloryzacją kwoty świadczenia wypłacono 5 stycznia 2022 r. w kwocie 2119 zł, natomiast decyzję zmieniającą wysokość świadczenia wydano 3 marca 2022 r. W sprawie należało najpierw wydać decyzję zmieniającą w związku z ogłoszoną corocznie waloryzacją kwoty świadczenia, a następnie wypłacić świadczenie w podwyższonej wysokości. Powyższe realizowano zgodnie z dyspozycją wnioskodawców, tj. przelewami bankowymi na wskazane konta bankowe. Po dokonaniu analizy list wypłat ustalono, że w 1 przypadku Organ 8 listopada

⁶⁹ Decyzja Nr OPS.ŚPzm.5280.275.xxx.2021 z xx.xx.2021 r.

⁷⁰ Decyzje oznaczone: OPS.ŚPzm.523.328.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.; OPS.ŚPzm.5230.243.xxx.22 z xx.xx.2022 r.; OPS.ŚPzm.523.1018.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.

⁷¹ Decyzja Nr OPS.ŚPu.523.1950.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.

⁷² Decyzja Nr OPS.ŚPzm.5280.275.xxx.2021 z xx.xx.2021 r.

⁷³ Decyzja Nr: OPS.ŚPzm.523.745.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.

2022 r. wypłacił świadczenie należne za listopad 2022 r.⁷⁴ w podwójnej wysokości tj. w kwocie 4238 zł. Na tę okoliczność kierownik Ośrodka złożyła pisemne wyjaśnienia, w których oświadczyła, że świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 2119 zł, wypłacone zostało „w wyniku błędu informatycznego”. Organ niezwłocznie podjął działania zmierzające do dokonania zwrotu świadczenia wypłaconego w nadmiernej wysokości i 9 listopada 2022r. świadczeniobiorca dokonał zwrotu kwoty 2119 zł na rachunek OPS Kobyłka.

W 19 przypadkach jednostka kontrolowana występowała do ZUS⁷⁵ w sprawie ustalenia okresu podlegania ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym. W 3⁷⁶ sprawach nie wystąpiono do ZUS w celu ustalenia niezbędnego okresu ubezpieczenia. W tej sprawie Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych złożyła ustne wyjaśnienia, w których poinformowała, że w tych sprawach nie występowano do ZUS, gdyż świadczeniobiorcy to osoby młode, które z pewnością nie uzyskały wymaganego okresu opłacania składek, osoby te zostały objęte wymaganym ubezpieczeniem. Organ opłacał składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za 20 świadczeniobiorców, wszystkie na podstawie art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1009). Jednostka kontrolowana nie opłacała ww. składki za 2 osoby, gdyż posiadały one wymagany okres ubezpieczenia emerytalno-rentowego, co wynika z informacji uzyskanej z ZUS. W 4⁷⁷ przypadkach Organ opłacał również składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

1. 2 pracowników Ośrodka realizowało zadania z ustawy o świadczenia rodzinnych bez prawidłowo udzielonych upoważnień do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych.
2. W 2 przypadkach przekazano do wojewody dokumentację bez stosownej weryfikacji w dostępnych systemach informatycznych.
3. W 10 postępowaniach (wcześniej Organ wypłacał świadczenie na podstawie decyzji tzw. „covidowej”) nieprawidłowo ustalono początek okresu przysługiwania świadczenia pielęgnacyjnego.

⁷⁴ Decyzja Nr OPS.ŚP.523.159.xxx.2022 z xx.xx.2022 r.

⁷⁵ Zakład Ubezpieczeń Społecznych

⁷⁶ Sprawa Nr: 2021/04/xx/xxx, PIU/WNI/ID/xxx, 2022/01/xx/xxx

⁷⁷ Sprawa Nr: 2022/05/xx/xxx, 2022/05/xx/xxx, 2022/08/xx/xxx, 2020/09/xx/xxx

4. W 1 decyzji administracyjnej wydanej z zastosowaniem przepisów specustawy, nieprawidłowo przyznano świadczenie pielęgnacyjne „do odwołania” zamiast „do upływu 60 dnia od odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności”.
5. Nie dokonywano weryfikacji w systemie EKSMOoN, co jest niezbędne w szczególności w odniesieniu do spraw, w których na mocy specustawy przedłużono prawo do świadczenia.
6. W 2 decyzjach o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń wskazano nieprawidłową kwotę do zwrotu.
7. W podstawie prawnej: 15 decyzji przywołano błędny publikator ustawy K.p.a., 3 decyzji przywołano błędny publikator ustawy o świadczeniach rodzinnych, 5 decyzji przywołano błędny publikator Ustawy COVID-19, 1 decyzji zmieniającej nie przywołano art. 32 ust. 1 Ustawy, stanowiącym o zmianie decyzji, 1 decyzji uchylającej i 1 zmieniającej przytoczono niemające zastosowania w sprawie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. (DZ. U. z 2018 r., poz. 1497)
8. W podstawie prawnej oraz treści decyzji o rozłożeniu na raty nienależnie pobranego świadczenia, wskazano i przytoczono art. 162 K.p.a., niemający zastosowania w sprawie.
9. W podstawie prawnej oraz treści decyzji przyznających prawo do świadczenia oraz 3 decyzji zmieniających wydanych na podstawie przepisów specustawy nie przywołano art. 32 ust. 1d Ustawy oraz nie zawarto zapisu, że decyzje są natychmiast wykonalne.
10. W sentencji decyzji zmieniających kwotę świadczenia na podstawie art. 17 ust. 3a Ustawy, nieprawidłowo sformułowano rozstrzygnięcie w ten sposób, że orzeczono o „wstrzymaniu świadczenia”, a następnie o jego „przyznaniu”.
11. W 2 decyzjach w rozstrzygnięciu zawarto zapisy: „przyznaję (...) do odwołania” zamiast zgodnie treścią art. 24 ust. 4 Ustawy „na czas nieokreślony”.
12. W 8 decyzjach przyznających świadczenie nie zawarto zapisu o terminie wyrównania wypłat świadczeń należnych za miesiące poprzednie.
13. W 1 sprawie świadczenie w zwaloryzowanej wysokości wypłacono przed wydaniem decyzji zmieniającej wysokość świadczenia (decyzja z 3 marca 2022 r., wypłata w styczniu 2022 r.).
14. W rozstrzygnięciu 5 decyzji zmieniających, jako decyzję zmienianą wskazano wcześniej wydaną decyzję zmieniającą, a nie przywołano decyzji zasadniczej (pierwotnej), tj. przyznającej świadczenie.

15. W 19 decyzjach przyznających prawo do świadczenia nie zawarto uzasadnienia faktycznego, natomiast uzasadnienie prawne sformułowano w sposób ogólny.
16. W uzasadnieniu wszystkich decyzji o nienależnie pobranych świadczeniach i ich zwrocie nie przedstawiono sposobu wyliczenia kwot świadczeń podlegających zwrotowi, przy czym w 2 decyzjach w rozstrzygnięciu wskazano nieprawidłową kwotę nienależnie pobranego świadczenia.
17. W 3 decyzjach zmieniających wydanych na podstawie przepisów specustawy nie zawarto pouczenia, że nienależnie pobrane świadczenia podlegają zwrotowi - art. 30 Ustawy.
18. We wszystkich decyzjach zmieniających kwotę świadczenia w pouczeniu przywołano art. 25 ust. 2 Ustawy, niemający zastosowania w sprawie.
19. W decyzjach uchylających i odmawiających prawa do świadczenia w pouczeniu przywołano art. 25 ust. 1 Ustawy, oraz w decyzjach odmownych przywołano art. 30 ustawy o świadczeniach rodzinnych, niemające zastosowania w sprawie.

Za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi: Burmistrz Miasta Kobyłka w zakresie upoważnień, natomiast w pozostałym zakresie - Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobyłce oraz pracownicy realizujący zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuje Panią Kierownik do podjęcia następujących działań:

1. Zapewnienia realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych na podstawie upoważnień do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych tj. zgodnie z art. 20 ust. 3 Ustawy.
2. Każdorazowo w sytuacji przekazywania do wojewody dokumentacji w celu ustalenia, czy w sprawie zachodzą przepisy dotyczące koordynacji zabezpieczenia społecznego, dołączanie stosownej weryfikacji wykonanej w dostępnych systemach informatycznych.
3. W sytuacji złożenia wniosku o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego z nowym orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, a dotychczas wypłacanym na mocy przepisów specustawy, prawidłowego ustalania początku okresu przysługiwania świadczenia z uwzględnieniem art. 24 ust.2 Ustawy.
4. W decyzjach administracyjnych wydawanych z zastosowaniem przepisów specustawy, przedłużanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego zgodnie z brzmieniem art. 15h ust. 1 pkt 2 tj. do upływu 60 dnia od odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu

epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

5. Każdorazowo przed wydaniem rozstrzygnięcia w sprawach o przyznanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego dokonywane weryfikacji w systemie EKSMOoN.
6. Każdorazowo w sytuacji ustalania nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, rzetelnego wyliczania kwoty do zwrotu, zgodnie z art. 17 ust. 4 Ustawy. Natomiast w postępowaniu Nr 2020/09/xx/xxx, w związku z wydaną decyzją w sprawie ustalenia i zwrotu nienależnie pobranych świadczeń (decyzja administracyjna Nr OPS.ŚPn. 5280.275.xxx.2021 z xx.xx.2021 r.), podjęcia działań w celu prawidłowego wyliczenia kwoty nienależnie pobranych świadczeń.
7. Przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego „na czas nieokreślony”, w przypadku posiadania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wydanego na stałe, tj. zgodnie z terminologią wyrażoną w art. 24 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
8. Wydawania bez zbędnej zwłoki decyzji waloryzujących wysokość świadczenia pielęgnacyjnego.
9. Wypłacania świadczenia pielęgnacyjnego w zwaloryzowanej kwocie po wydaniu decyzji zmieniającej.
10. Wydawania decyzji administracyjnych z większą starannością i uważnością w szczególności:
 - w podstawie prawnej: powoływania aktualnych i mających zastosowanie w sprawie aktów prawnych i przepisów, na podstawie których wydano rozstrzygnięcie, zamieszczania prawidłowych publikatorów aktów prawnych oraz wskazywania w decyzjach przyznających i zmieniających art. 32 ust. 1d Ustawy, a w treści tych decyzji zamieszczania informacji, że decyzje są natychmiast wykonalne,
 - właściwego formułowania rozstrzygnięcia w decyzjach zmieniających, tj. orzekania wyłącznie o zmianie decyzji bez wskazywania dodatkowego rozstrzygnięcia,
 - zawierania zapisu o terminie wyrównania wypłaty świadczeń w decyzjach przyznających świadczenie z wyrównaniem za miesiące poprzednie,
 - odwoływania się w decyzjach zmieniających do decyzji pierwotnej, na mocy której strona nabyła prawo do świadczenia,
 - zawierania w decyzjach uzasadnienia prawnego i faktycznego stosownie do uregulowań art. 107 § 1 pkt 6 oraz § 3 K.p.a., a w przypadku odstąpienia od uzasadnienia

w decyzjach w całości spełniających żądanie strony, wskazywania w podstawie prawnej oraz pod rozstrzygnięciem art. 107 § 4 K.p.a.,

- zamieszczania w decyzjach o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń wyczerpującego uzasadnienia faktycznego w zakresie sposobu wyliczenia kwot świadczeń podlegających zwrotowi,
- zamieszczania w wydawanych decyzjach administracyjnych pouczeń mających zastosowanie dla wydanego rozstrzygnięcia.

Pouczenie

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie sunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Anna Karpińska
**Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki
Społecznej**

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Pani xxx xxx

Burmistrz Miasta Kobyłka